

Tour de Force

Drie strategieën verbinden gezondheid en ruimte

Maarten Hoorn, Platform31

Opbouw

- Aanleiding
- Leerkring
- Drie strategieën

Aanleiding: verbinden gezondheid en ruimte

- Actueel thema, maar niet nieuw
- Gezondheidsachterstanden vanuit een breed perspectief
- Groeiende tweedeling in de samenleving
- Concept positieve gezondheid
- Omgevingswet
- Manifest 2040 Jaar van de Ruimte

Maatschappelijke gezondheidsvraagstukken

- Sociaal-economische gezondheidsverschillen

- Vergrijzing

- Toename chronisch ziekten

- Eenzaamheid en depressie

- Stress & burnouts

- Overgewicht (meer bewegen)

- Leefstijl aanpak: verminderen gebruik alcohol, roken, drugs

Gezondheidservaring en
isverwachting per **opleidingsni**

Zorgt druk verkeer inderdaad voor een grotere kans op dementie?

Dat je van het wonen langs een drukke weg dement kan worden, was deze week groot nieuws. Hoe eig is het?

Wim Köhler 5 januari 2017

Obesitas en armoede eisen tol in de VS

Volksgesondheid

De levensverwachting van Amerikanen is vorig jaar licht gedaald, voor het eerst sinds 1993. Obesitas en armoede zijn boosdoeners.

Sander Voormolen 9 december 2016

Nieuw advies over sport en bewegen na Brits onderzoek, nuanceert eerdere aanbevelingen van WHO

Activiteiten in oplopende volgorde van inspanning

Rustig zitten

Lichte inspanning

Matig intensief bewegen

Intensief sporten

WHO: 5x per week 30 minuten matig intensief bewegen of 75 minuten intensief sporten

Brits onderzoek: 1x per week 150 minuten matig intensief bewegen of 1x per week 75 minuten intensief sporten is ook goed

SPORTEN

Druk? Sport dan in het weekend

Vijf dagen per week een half uur sporten, adviseerde de WHO. Maar één of twee keer

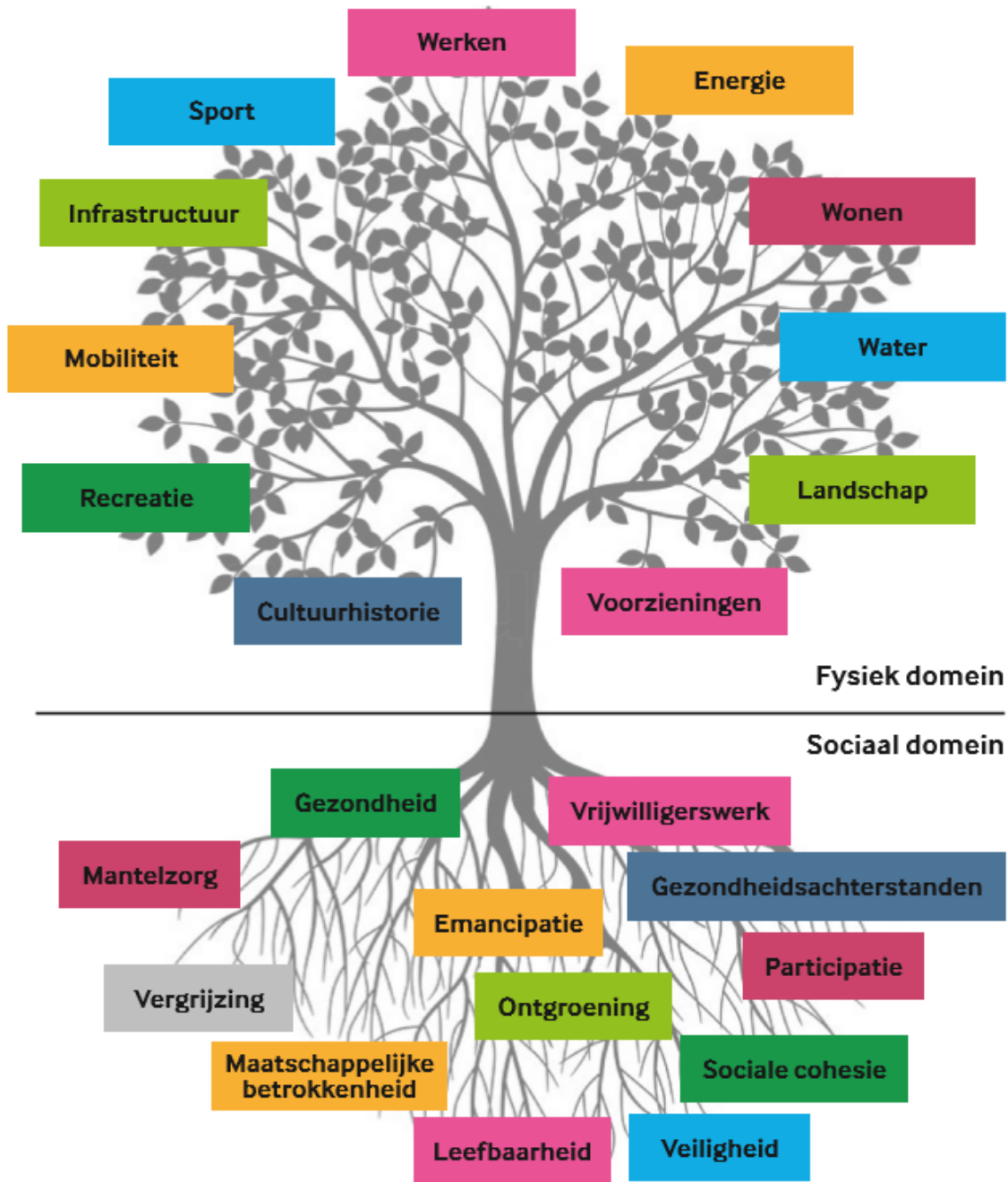
niet net zo goed? Praktisch gezegd: volstaat het om alleen in het weekend een- of tweemaal te sporten?

veel voegt het niet meer toe. Behalve natuurlijk dat prettig ontspannen en volkame gevoel. Die uur soring wele- enhandelden heeft hetzelfde effect of, en zo ja waaraan die mensen over- leden. Dat laatste overkwam 8.802 deelnemers in die jaren. Bijna tweemaal van die Enkel en an- heid van zitten. Want weekendspor- ten verlaagt de kans op een vroege dood dan wel met 30 procent, maar niet in mensen die zit heeft 60 tot 60

Leerkring als vertrekpunt

- Zoek- en ontwikkeltocht verbinden ruimte en gezondheid
- 40 gemeenten en betrokken GGD-en
- Werkvormen
- Leer elkaar kennen
- Ga op zoek naar wederkerigheid
- Kies een gezamenlijke strategie

Boomspiegel van de leefomgeving

Schotten door specialisering

Drie strategieën

1. Gezondheid staat centraal
(Groningen, Utrecht)
2. Eén gezondheidsthema voorop
(Amsterdam)
3. Het “meekoppelen” van gezondheid aan
een actueel (ruimtelijk) thema
(Nijmegen, .., ...)

INSPIRATIE- EN WERKBOEK GEZONDHEID EN RUIMTE

Strategie 1

Gezondheid staat centraal

- Gezondheid is een politiek thema
- Gezondheid is richtinggevend in collegeakkoord, nota's en plannen
- Brede definitie, volle breedte
- Gezondheidsachterstanden onderdeel van een totaalvisie op gezondheid
- Voorbeeld: Utrecht, Groningen

Groningen gezonde stad

Zes kernwaarden: voor de sociale en fysieke ontwikkeling van de stad

G1

Actief Burgerschap

G4

Gezond Verplaatsen

G2

Bereikbaar groen

G5

Gezond Bouwen

G3

Actief ontspannen

G6

Gezonde Voeding

G1 Actief Burgerschap, G2 Bereikbaar Groen en G3 Actief Ontspannen

Verbinden vijvers Mispellaan:

- Verbeteren waterkwaliteit en doorstroming
- Afkoppelen hemelwater

Kansen:

- Veranderen straatbeeld
- Auto te gast
- Aanleiding voor ontmoeten, spelen, recreëren, wandel/fietsroutes
- Versterken centrumfunctie

G4 Gezond Verplaatsen

Verkeersveiligheid/aanpak 30 km zones:

- beperken snelheid in de wijk
- veilige oversteekplaatsen

Kansen:

- veranderen gedrag
- veranderen straatbeeld

Acties:

- Veilig Verkeer Nederland
- Plan van aanpak 30 km zones
- Onderzoek Eikenlaan

G5, G4, G1

Senioren proof maken

Woningen en openbare ruimte

- Inventarisatie/ onderzoek mogelijkheden
- Aftrap/ wordt opgestart

4. PvA Selwerd Energieneutraal 2035

- Aftrap/ wordt opgestart

Sunny Selwerd

“alles wat we doen in Selwerd draagt bij aan de gezondheid en het welbevinden van de bewoners!”

G5 Gezond Bouwen

5. Investeren corporaties

Nijestee:

- Koppelkansen programma verbeterplannen
- Ambitie openbare ruimte
- Kansen/ mogelijk project bij woonblok: Lijsterbes, Populieren-, Beukenlaan
- Kansen aanpak voortuintjes, operatie steenbreek, boomplantdag

Patrimonium:

- Meer gebouwen afkoppelen gas onderzoeken
- Hofjes Prunus en Maluslaan
- Groen tussen Prunus- en Maluslaan
- Voorkomen dat extra werk voor wijkbedrijf leidt tot minder werk voor leveranciers waar al beheercontracten mee zijn. Credo: samenwerken.

De Huismeesters

- Koppelkansen woningverbetering Kornoelje- en Vlierstraat
- Kansen opwaardering groen en openbare ruimte rondom complexen

Lefier

- Koppelkansen renovatie Duindoornflat
- Kansen opwaardering groen en openbare ruimte rondom complexen

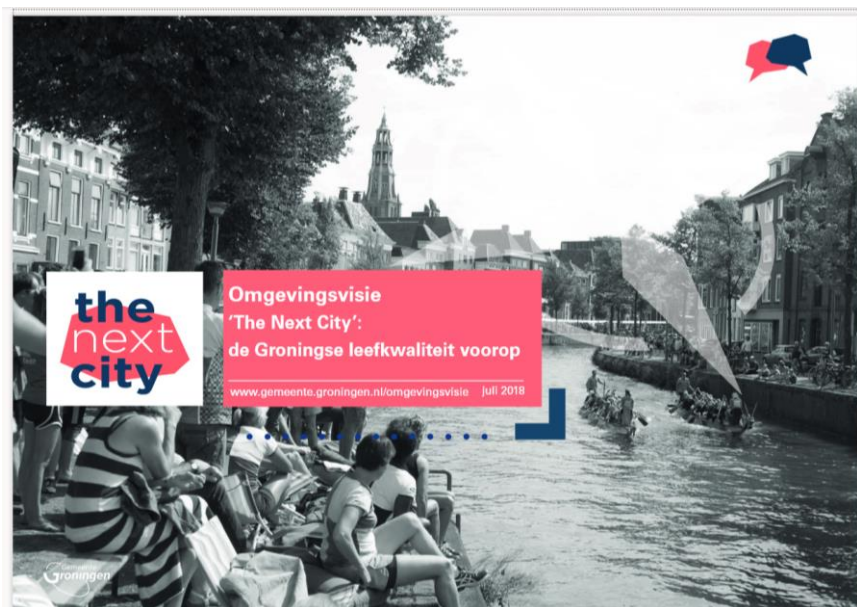
G1 Actief Burgerschap G2 Bereikbaar Groen G2 en G3 Actief Ontspannen

Groenparticipatie:

- Inzet bewoners/ Wijkbedrijf
- Versterken kwaliteit groen + recreatie + educatie Park Selwerd en groenranden/ plantsoenen (o.a. ook aan oostzijde, langs spoorlijn)
- Fruitbomen
- Koppeling met plannen woningcorporaties
- Kansen terugbrengen oude Hunzeloop/ Hunzevisie Landschapsbeheer Groningen

Omgevingsvisie The Next Level

- Leefkwaliteit

Nudging

Gezond Ouder Worden is...

Gezond Ouder Worden is...

NOS

Groningen wil eerste
rookvrije stad van
Nederland worden

VANDAAG, 12:00

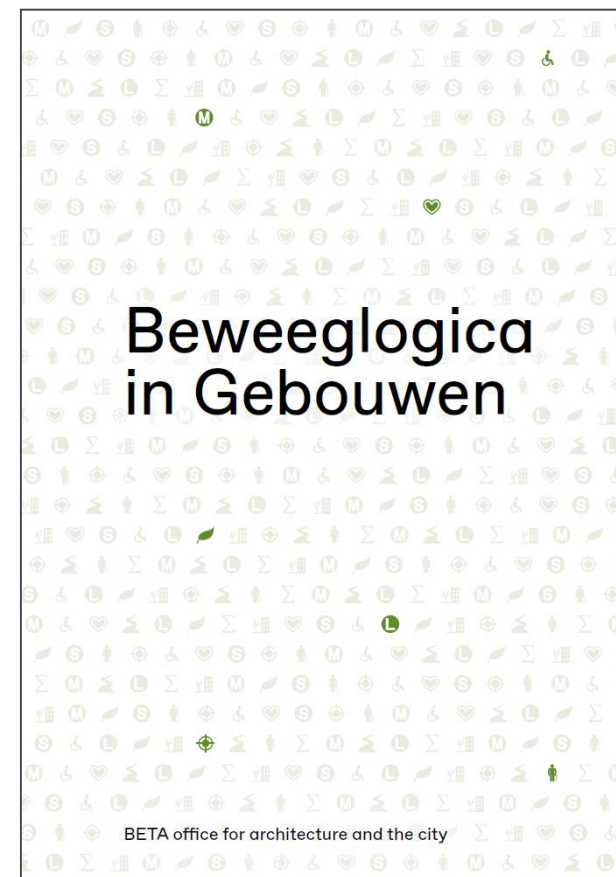
Strategie 2

Eén gezondheidsthema voorop

- Een thema als bewegen, overgewicht of luchtkwaliteit
- Hierbinnen relatie leggen tussen bewoners met een lage SES en specifieke gebieden of aanpalende ruimtelijke opgaven.
- Denk aan stimuleren van mobiliteit, inrichting schoolplein of verkeersluwe maatregelen.
- Voorbeeld: Amsterdam, Zwolle, Schiedam

Inspirerend en verleidend te werk

Normerend te werk

- Speelnorm

Speelplekken:

- 150m² per 300 woningen
- minimaal één speelplek per buurt

Speelvelden:

- 1.000m² per 1.000 woningen

Strategie 3

‘Meekoppelen’ van gezondheid

- Aansluiten op een actueel niet-gezondheidsthema: klimaatadaptatie, groen in de stad, energietransitie, mobiliteitsopgave
- Samenwerking rondom kwetsbare groepen bij hittestress, gebiedsgerichte plannen, aanpassen toegangswegen, inrichten groen en aanbod voorzieningen
- Haakjes en ‘meekoppelkansen’ voor het gezondheidsdomein
- Voorbeeld: European Green Capital (Nijmegen), riolering vervangen, van stening naar groen plein

Tour de Force

Drie strategieën verbinden gezondheid en ruimte

Maarten Hoorn, Platform31